

[Birgith Mogensen]

Med baggrund i en folketingsbeslutning indeholder dette lovforslag også rettighedsfrakendelse vedrørende retten til at drive erhvervsvirksomhed og en stramning omkring stråmandsvirksomhed. Erfaringer har vist, at det i et vist omfang er nødvendigt at kunne gribe ind over for stråmænd. CD kan tilslutte sig de afgrænsninger, lovforslaget lægger op til. Og vi er fuldt ud enige med straffelovrådet, når det understreger, at adgangen til erhvervsmæssig diskvalifikation ligesom i dag skal betinges af, at der foreligger dom for et strafbart forhold; alt andet ville være overordentlig betænkeligt. Jeg tænker her især på frakendelse i forbindelse med konkurs.

Det vil også give uoverskuelige kontrolvanskeligheder at dømme nogen til frakendelse af retten til at udøve en bestemmende indflydelse. Det kan ikke efter min bedste overbevisning fungere i praksis.

CD tilslutter sig også de stramninger omkring bogføringsovertrædelser, som lovforslaget lægger op til. Vi er tilfreds med, at straffelovrådet ikke har fulgt udvalget vedrørende økonomisk kriminalitet, som ønskede et strafmaksimum på 1½ år. Set i relation til berigelsesforbrydelser er det for meget, og jeg mener, at det foreslåede 1 år må være det maksimale.

Tiden indtil næste samling skal nu bruges til at få en bredere debat om økonomisk kriminalitet. Måske ville det være en god idé også at overveje de forslag nærmere, som er kommet frem i pressen i sidste uge.

Med disse ord anbefaler jeg lovforslaget.

Leif Hermann (SF):

Begrebet økonomisk kriminalitet er jo en foranderlig, men også en overordentlig central – og man kunne vistnok sige temmelig gloende – størrelse i et kapitalistisk samfund.

Hvis kapitalen ikke er dynamisk og ekspansiv med hensyn til ustandselig at skabe en forøgelse, så går virksomheden til grunde, så braser systemet sammen, og så indfinder konkurrenterne sig på den falleredes markedsandel. Det, der så opstår som et problem, er, hvilke regler vi vil sætte for den dynamiske udfoldelse; hvor hurtigt og med hvilke midler vil vi acceptere, at kapitalen forøges?

Dermed har jeg også sagt, at der set ud fra socialistisk folkepartis synspunkt er grænser

for, hvad vi kan komme til livs af økonomisk kriminalitet i et samfund med den indretning, vi har i dag. Svaret er jo, at indholdet må bero på, hvad det er for en tid, vi lever i. Man kunne sige, at afgrænsningen af, hvad vi accepterer som smart forretningsførelse, og hvad vi ikke vil acceptere, er et historisk problem, og det er nok værd at holde sig for øje. Er vi inde i en rivende økonomisk udvikling, og går det godt, indbringer dristige transaktioner ud over milliongevinster til investorerne også – i hvert fald undertiden – dekorationer, betegnelser som »Danmarks nye Tietgen«, osv. Går det galt, ja, så risikerer man at havne i byretten, der så skal hitte ud af, hvor grænsen mellem økonomisk uhelderlighed og økonomisk uheld går.

Domstolenes baggrund for en sådan vurdering er ikke altid lige klar. Begreber som god forretningskik, loyal oplysningspligt osv. indgår med helt det samme vekslende indhold, som jeg ovenfor har angivet. De regelsæt, der findes som baggrundsmateriale, erhvervs- og selskabslovgivningen, afspejler nødvendigvis forretningsmoralen i dette samfund, og noget lignede er tilfældet med de offentlige myndigheders praksis i skatte- og momsforhold, børstilsyn, banktilsyn osv.

Mod dette komplekse sæt af regler og praksis er det nok, at opmærksomheden skal rettes i første omgang. Vi har måske et meget godt eksempel på, at man forgæves hårdt forsøgt at rette opmærksomheden mod et endda ganske lille hjørne af denne problemstilling. Den 9. oktober 1985 forsøgte industriministeriet at tilvejebringe en koordineret lovgivning om revisionspåtegninger og udformning af nødvendige kravspecifikationer til revisionspåtegninger samt en grænsedragning mellem revisors virke som uafhængig kontrollant og som rådgiver for samme virksomhed. Der blev udarbejdet en række lovforslag, forslag til ændringer af bekendtgørelser osv.

Den 19. februar 1986 kunne industriministeren meddele folketingets erhvervsudvalg, at han havde opgivet, efter at have hørt en lang række organisationer, at gøre noget ved dette. I den foretagne høring, som der står i svaret, af erhvervslivet havde ministeren fået en stærk fornemmelse af, at skærpede krav til de oplysninger, som danske selskabers regnskaber og revisionspåtegninger skal indeholde, vil kunne forringe danske virksomhe-